

VANTAA

Varhaiskasvatussuunnitelma

Ylästön toimintayksikkö
Opetuslautakunta
25.11.2013

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Varhaiskasvatussuunnitelman lähtökohdat	1
2.1	Arvolähtökohdat.....	1
2.2	Kasvattajuus ja lapsikäsitys.....	2
2.2.1	Kasvattajuus	2
2.2.2	Lapsikäsitys	3
3	Lasten osallisuus.....	3
4	Yhteistyö perheiden kanssa	4
5	Työ lasten parissa	6
5.1	Kieli vuorovaikutuksen perustana	6
5.2	Lasten oma yhteisö	7
5.3	Päivän kulku ja omatoimisuus	7
5.4	Lasten leikki.....	8
5.5	Oppimistoimintojen organisointi	8
5.6	Moninaisuus varhaiskasvatuksessa	9
5.6.1	Kasvun ja oppimisen tuki	9
5.6.2	Monikulttuurisuuden kohtaaminen sekä uskonto- ja katsomuskasvatus	10
5.7	Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys	11
5.8	Esiopetus.....	11
5.8.1	Esiopetuksen järjestäminen.....	11
5.8.2	Esiopetuksen sisältöalueet	12
5.8.2	6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen	13
6	Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi	13
7	Kumppanuudet, yhteistyöverkostot	14
7.1	Yhteistyötahot ja kumppanuudet.....	14
7.2	Hyvinvointityö ja oppilashuolto.....	14
7.3	Tiedottaminen.....	15

1 Johdanto

Ylästön päivähoitoyksikkö toimii pientalovaltaisella, nopeasti kasvaneella ja yhä kasvavalla luonnon ja kulttuurimaiseman ympäröimällä alueella. Ylästö rajoittuu ympäröiviin peltoihin, luonnonsuojelualueeseen ja metsäalueisiin. Alueen päiväkodit tarjoavat päivähoitoa ensisijaisesti Ylästön alueen lapsiperheille, joiden määrä on kasvanut koko ajan uusien alueen tulijoiden ollessa pääsääntöisesti lapsiperheitä.

Ylästön toimintayksikköön kuuluu kaksi päiväkotia. Isonmännyn päiväkoti aloitti toimintansa tammikuussa 2008 ja se liitettiin osaksi Ylästön toimintayksikköä. Isonmännyn päiväkodissa toimii viisi lapsiryhmää. Ylästön päiväkoti on alueen vanhin ja se aloitti toimintansa 1998 Vantaankosken koulun 1. ja 2. luokkien kanssa samassa rakennuksessa Ahokujalla. Yksikköön on kuulunut myös kolme ryhmäperhepäiväkotia sekä kunnallinen ja yksityinen perhepäivähoito. Tällä hetkellä Ylästön päiväkoti on viiden ryhmän kokoinen päiväkoti ja se käyttää koko Ahokujan rakennuksen tiloja omaan toimintaansa Ylästön koulurakennuksen valmistuttua vuonna 2008. Ylästön päiväkodin ryhmistä yksi on integroitu ryhmä.

Ylästön päiväkodin vieressä sijaitsee Vantaan uusimpiin kouluihin kuuluva Ylästön koulu sekä urheilukenttä. Talvella kenttä on luistinratana ja sitä kiertää hiihtolatu. Isonmännyn päiväkoti sijaitsee Ylästön seurakuntatalon ja Isonmännyn urheilukentän välissä. Molemmat päiväkodit sijaitsevat kävelymatkan päässä useista alueen leikkipuistoista ja joen varren lähimetsistä.

Ylästön ja Isonmännyn päiväkodit muodostavat yksikön, joka toteuttaa varhaiskasvatusta ja esiopetusta yhteisten arvojen ja yhteisen kasvatuskäytännön pohjalta. Yhteisöllisyyden ja yhteistyön vahvistamiseksi talojen välillä on toiminut yhteinen Ahomänty-työryhmä, joka on osaltaan osallistunut projektiryhmien tuella tämän yksikkökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman luomiseen.

2 Varhaiskasvatussuunnitelman lähtökohdat

Suunnitelman lähtökohtana ovat valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman (Stakes 2005) ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (OPH 2010) sekä Vantaan varhaiskasvatussuunnitelma (2012). Vantaan kaupungin arvojen pohjalta on määritelty yhteiset arvot vantaalaiselle varhaiskasvatukselle, jonka perustana ovat lapsen osallisuuden ja lapsuuden kunnioittaminen, lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen ja arjen turvallisuuden varmistaminen.

Varhaiskasvatussuunnitelmaa on valmisteltu henkilöstön yhteistyönä ohjaamaan kaikkien yksikössä työskentelevien kasvattajien työtä. Suunnitelman tavoitteena on myös esitellä yksikköämme varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen hakeutuville perheille.

2.1 Arvolähtökohdat

Lapsen kasvu ja oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa aikuisten ja toisten lasten kanssa. Kasvattajat luovat ja ylläpitävät oppimisen mahdollistavaa ilmapiiriä, tukevat lapsen uteliaisuutta ja halua oppia uutta. Asioita pohditaan ja kehitetään yhdessä siten, että yksilöt ja työyhteisö ovat jatkuvan kehityksen prosessissa. Vantaan varhaiskasvatuksen arvot innovatiivisuus, kestävä kehitys ja yhteisöllisyys otetaan huomioon toimintaa kehitettäessä. Asioita pohditaan ja kehitetään yhdessä vuorovaikutteisesti erilaisia näkemyksiä kunnioittaen sekä avoimuutta, toistemme yksilöllisyyttä ja vastuullisuutta korostaen. Kestävä kehitys näkyy ympäris-

töasioiden huomioimisen ohella laajempaan tietoisuuteen sosiaalisesta suvaitsevaisuudesta ja kulttuuriperinteiden vaalimisesta.

HYVÄ PÄIVÄHOITO on meille sitä, että lapsen kasvua, kehitystä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia tuetaan hyvässä yhteistyössä vanhempien kanssa kasvatuskumppaneina. Lasten osallisuutta tuetaan kuuntelemalla lasta hänen itseluottamusta ja käsitystä itsestään vahvistaen.

HYVÄ TYÖYHTEISÖ on meille sitä, että toimintaamme ohjaavat yhteiset päämäärät ja yhteisesti sovitut periaatteet, joita arvioimme tarvittaessa palautteelle avoimin. Toimimme vastuullisesti toisiimme luottaen. Hyvä tiedonkulku ja kannustava ilmapiiri vahvistavat yhteisöllisyyttä työyhteisössämme.

2.2 Kasvattajuus ja lapsikäisyys

*"Päiväkodin suojassa on
turvallinen olo.
Täältä löytyy jokaiselle
ikioma kolo.
Hyvä on olla ison ja pienemmän
– yhdessä olemme paljon enemmän."*

*Leikki on täällä se ykkösjuttu
– toki moni muukin puuha meille on tuttu.
Pienissä ryhmissä kun puuhaillaan,
yhdessä asioita opitaan."*

*Avoimuutta me haluamme vaalia,
yhdessä tiedonmuruset haalia.
Elämän tuulissa, myrskyissä pienissä
olemme kaikki samassa veneessä.
Arjet ja juhlat elämme täällä
eteenpäin pyrimme säällä kuin säällä.
Juuria vahvoja kasvatamme,
rohkeasti ylöspäin ponnistamme."*

2.2.1 Kasvattajuus

Kasvattaja on lapsen kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin edistäjä. Kasvattaja tiedostaa oman ammatti-identiteettinsä ja on valmis arvioimaan omaa toimintaansa tiimin ja työyhteisön jäsenenä. Hyvä kasvattajuus vaatii kasvattajalta aitoa läsnäoloa, herkkyyttä ja hyviä vuorovaikutustaitoja, jotta kasvattaja kykenee näkemään lapsen kasvun myönteisenä mahdollisuutena, toimimaan lasta innostaen ja tukemaan hänen kehitystään ja oppimistaan leikkiin ja muihin arjen oppimistilanteisiin osallistuen. Kasvattajuus edellyttää herkkyyttä havaita lapsen tarpeita ja muuttaa omaa toimintaa tilanteiden mukaisesti.

Kasvattajien työtapana on huomioida jokainen lapsi yksilönä, jota kuunnellaan ja jota kuullaan. Aikuiset jakavat toisilleen ja koko työyhteisölle näkemiään ja kuulemiaan havaintoja. Työmme perustuu kasvattajien valppaaseen havainnointiin ja hyvään vuorovaikutuksen toistensa, lasten ja perheiden kanssa. Turvallisessa ilmapiirissä, jossa lapset voivat luottaa aikuisen läsnäoloon, lapset saavat kasvulleen hyvän arjen tuen, jossa kaikilla on kavereita ja ristiriitatilanteisiin on aina tarjolla tarvittaessa aikuisen tuki.

2.2.2 Lapsikäsitys

Toimintayksikössämme lapset huomioidaan yksilöinä, joilla on omat edellytyksensä oppia ja kehittyä aiempien kokemusten vaikuttaessa uusien tietojen ja taitojen omaksumiseen. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon kunkin lapsiryhmän ja yksittäisen lapsen tarpeita sekä kiinnostuksen kohteita erilaiset oppimistyyli mukaan lukien.

Lapset omaksuvat uusia asioita eri tavoin luontaisen uteliaisuutensa avulla ihmetellen, havainnoiden, kokeillen ja tutkien ympäristöään. Uusia asioita opitaan erityisesti vuorovaikutuksen ja leikin kautta eri aisteja monipuolisesti käyttäen. Lapsi keksii uusia asioita aikuisen ohjauksessa, vertaistensa kanssa sekä ennen kaikkea itsenäisen toiminnan ja oman oivalluksen kautta. Käsitys itsestä oppijana muotoutuu vähitellen varhaisista oppimiskokemuksista alkaen.

3 Lasten osallisuus

Lasten osallisuutta tuetaan pienestä pitäen. Lapsia osallistetaan päätöksentekoon, heitä kuullaan ja lapset saavat harjoitella vastuunottamista omista tekemisistään ja päätöksistään ikätasoisesti. Samalla lapset oppivat ryhmässä olemisen taitoja, tasa-arvoisuutta, suvaitsevaisuutta sekä vuorottelemista ja pettymysten sietämistä. Ryhmässä kaikkien erilaisia toiveita ei voida useinkaan huomioida kerralla, sekä lasten iän ja tilanteiden mukaan harkitaan mitkä ovat asioita, joista lapset voivat kulloinkin päättää.

Päivittäin kuuntelemme ja kyselemme lasten toiveita ja mielipiteitä esimerkiksi leikeissä, laulujen ja lorujen valitsemisessa ja muissa tilanteissa. Hyödynnämme lasten toiveita ja kiinnostuksenkohteita suunnitellessamme ryhmän toimintaa. Lapset saavat harjoitella valintojen tekemistä itsenäisesti sekä aikuisten antamien vaihtoehtojen avustuksella. Kotoa päiväkotiin mukaan tuodun kirjan tai muun teemapäivän mukaisen tavaran valitseminen on mieleinen ja tärkeä asia pienelle lapselle.

Lapsia kannustetaan omien tarinoiden ja esitysten tekemiseen, ja lasten tekemiä omia tuotoksia arvostetaan laittamalla niitä esille, dokumentoimalla niitä, lukemalla tehtyjä tarinoita toisille ja järjestämällä mahdollisuuksia esittää lasten tekemiä esityksiä muulle ryhmälle. Yksilöllinen persoonallisuus kehittyy lasten omien ajatusten ja mielipiteiden ilmaisemisen kautta ja kokemus yhteisön erilaisista persoonista vahvistuu.

4 Yhteistyö perheiden kanssa

Perheiden ja päivähoidon välinen avoin vuorovaikutus on yhteistyömme perusta. Kasvatuskumppanuuden kautta jaamme avoimesti tietoa lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvistä asioista luottamuksellisesti keskustellen ja lasten parasta ajatellen. Keskinäisen tietämyksen ja ymmärryksen kasvaessa lapsesta pystymme paremmin huomioimaan lasten yksilöllisyyttä ja tukemaan yhteistyössä lapsen kokonaisvaltaista kasvua. Kysyminen mieltä askarruttavista asioista, tiedon jakaminen ja palautteen antaminen vahvistavat keskinäistä luottamusta kasvatuskumppaneiden välillä.

Perheillä on jatkuva mahdollisuus vaikuttaa päivähoidon arkeen tuomalla esille omia toiveitaan ja kehittämisideoitaan. Toiveet ja saadut palautteet huomioidaan toimintaa arvioitaessa ja kehitettäessä ryhmien ja päiväkodin kokonaistilanne huomioiden. Tavoitteenamme on tarjota kaikille lapsille hyvää, turvallista ja monipuolista päivähoitoa, johon vanhemmat voivat luottaa avoimesti.

Kasvatuskumppanuutta vahvistaa vastuukasvattajuus, jota toteutetaan eri ryhmissä lasten ikätaso huomioiden. Vanhemmat käyvät kasvatuskeskustelut pääsääntöisesti ryhmän yhden kasvattajan kanssa, mutta tietoa jaetaan avoimesti ryhmän kaikille kasvattajille. Pienten puolella vastuukasvattajuutta hyödynnetään varsinkin hoidon aloituksessa, jolloin lapsen on helpompi sopeutua uuteen ympäristöön yhden kasvattajan ja pienemmän lapsiryhmän kautta vastuukasvattajan antaessa enemmän aikaansa uusille lapsille.

Vanhempien näkemyksiä lapsen hyvästä päivästä (syksyllä 2012 toteutettu kysely):

Millainen on lapsen hyvä päivä päiväkodissa?

"Lapsella on hyvä ja turvallinen olo, riittävästi aktiviteetteja, ruoka maistuu ja on nukkunut hyvin sekä sopivasti ulkoilua."

"Lapsella on kavereita, on jotain kerrottavaa päivästä."

"Huomioidaan lapsen yksilölliset tarpeet niin pitkälle kuin mahdollista. Lapsi saa leikkiä, näyttää tunteensa, saa syyliä kun tarvitsee."

"Tloisena jää eskariin, hyvällä mielellä palaa kotiin."

"Erilaisuus hyväksytään, ei kiusaamista."

Vanhempien mukaan lapsen hyvä päivä koostuu turvallisesta fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta ympäristöstä, lapsen yksilöllisestä huomioimisesta ja hänen tarpeisiinsa vastaamisesta.

Millaista toimintaa haluaisitte lapsellenne päiväkodissa?

"Ihan tavallisia juttuja: laulua, leikkiä askarteluja, retket plussaa, vaikka sinne lähimetsään, jumppaa (kaikkeaa sitä mitä nyt jo tehdään)."

Vanhemmat toivovat lapsilleen varhaiskasvatussuunnitelman sisällä olevia toimintamuotoja.

Millaista on hyvä yhteistyö perheen ja päiväkodin henkilökunnan välillä?

"Hyvä tiedonkulku tärkeää puolin ja toisin sekä luottamuksellinen ja avoin ilmapiiri."

"Keskustelut (sovitut) hyvä asia, koska päivittäiset keskustelut pihalla jäävät ymmärrettävistä syin lyhyeksi."

"Voi kokea (eskari-)vuoden aikana tapahtuvan kasvutarinan yhdessä."

Hyvä yhteistyö perheen ja päiväkodin välillä on luottamuksellista ja avointa päivittäisissä kohtaamisissa ja kasvatuskeskusteluissa.

5 Työ lasten parissa

Varhaiskasvatuksen arjessa eri sisältöalueet ja toimintamuodot yhdistyvät keskenään luontevasti lapsen ikätasosta kehitystä mukaillen. Oppimista tapahtuu eniten leikin ja arjessa toistuvien perushoidollisten toimien kautta sekä ohjattujen oppimistuokioiden avulla, joissa pääpaino on pienryhmätoiminnassa. Pienryhmätoiminta on tavoitteellista toimintaa, joka on ennalta suunniteltua ja joka pohjautuu ryhmän tavoitteisiin ja päiväkodin yhteisiin työsuunnitelmiin.

5.1 Kieli vuorovaikutuksen perustana

Kielen ja vuorovaikutuksen taidot ovat pohja lapsen itsetunnon ja identiteetin muodostumiselle sekä ajattelun ja itseilmaisun taitojen kehittymiselle. Kielen avulla lapsi hankkii ja saa tietoa, ratkaisee ongelmia, esittää ajatuksiaan, ilmaisee tunteitaan ja käyttää mielikuvitustaan. Kieli mahdollistaa vuorovaikutuksen aikuisten ja lasten kanssa sekä kehittää lapsen muistia ja oppimisvalmiuksia.

Aikuisen puheen ja vuorovaikutuksen malli on merkityksellistä kielen kehittymiselle. Aikuinen huomioi eleillään, ilmeillään, äänensävyillään, läsnäolollaan ja eläytymisellään lapsen kehityksen ja vuorovaikutuksen tason, sekä antaa lapsen puheelle aikaa ja tilaa kuuntelemalla lasta. Kielen ja käsitevaraston karttuessa lapsi oppii sanallista ja sanatonta ilmaisua, sosiaalisia vuorovaikutustaitoja sekä laajempaa kiinnostusta kirjoitettua ja puhuttua kieltä kohtaan. Kasvattaja havainnoi aktiivisesti lasten kielellisiä valmiuksia ja pyrkii havaitsemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kielen kehitykseen liittyvät tuen tarpeet. Kielellisiä taitoja vahvistetaan päivittäin keskustelujen, nimeämisen, laulujen, lorujen, satujen ja kertomisen avulla. Riimit, arvotukset ja muut sana- ja äänneleikit ja pelit herättävät lasten kiinnostusta kielellistä tietoisuutta kohtaan. Tarvittaessa kielellisen tuen tarpeeseen vastataan lisäksi esimerkiksi käyttämällä kuvia kommunikaation tukena, pienryhmätoiminnalla, ryhmän avustajaresursseja hyödyntämällä tai ohjaamalla lapsi puheterapiaan kielellisten tuen tarpeiden arvioimiseksi tarkemmin.

Kasvattajan vastuulla on, että oppimisympäristö on vuorovaikutukseen rohkaiseva, kannustava sekä ilmapii- riltään turvallinen. Lapselle annetaan mahdollisuus ilmaista ajatuksiaan, kertoa mielipiteitään ja osallistua valintojen tekemiseen. Draaman keinoja hyödynnetään kielen oppimisessa lasten omissa esityksissä sekä aikuisten esittämässä näytelmissä. Tärkeässä roolissa kielen kehittymisessä on lasten vertaisryhmä, jossa lapsi saa puheen malleja luontevasti omanikäisiltään sekä isommilta lapsilta.

5.2 Lasten oma yhteisö

Lasten osallisuus kasvattajan näkökulmasta on meille sitä, että

- tekeminen on tuotosta tärkeämpää
- lapsia kuunnellaan ja heidät nähdään
- huomioimme lasten kiinnostuksen kohteita ja sanallisia ja sanattomia aloitteita
- fyysinen ja henkinen läsnäolo lapsen kanssa on tärkeintä
- kasvattaja toimii innostavasti ja hassuttelu on sallittua
- aikuisella on vastuu aktivoida lapsia leikkimään ja oppimaan
- löydämme lapsille sellaista tekemistä, josta he nauttivat, jota he itse keksivät jatkaa ja jossa he pääsevät toteuttamaan omaa osallisuuttaan
- suunnitelmissa joustetaan tilanteiden mukaan
- pohdimme omaa toimintaamme, annamme palautetta ja kehitymme jatkuvasti lapsen osallisuuden huomioivassa hengessä.

TOIMINTA HYVÄN ILMAPIIRIN VARMISTAMISEKSI

Kiusaamiseen puututaan aina ja heti. Koska yksikön työtapana on toimia läsnä, hyvässä vuorovaikutuksessa pienryhmätoimintaa korostaen, kasvattajat havainnoivat tilanteita aktiivisesti ja ovat hyvin tietoisia ryhmän tilanteista pystyen puuttumaan nopeasti kiusaamiseen usein jo ennaltaehkäisevästi. Lasten kanssa tilanteet selvitetään keskustellen, kaikkien osallisten näkemystä kuunnellen ja ohjaten toisten huomioon ottamiseen. Lapsia ohjataan erilaisuuden huomioimiseen ja hyväksymiseen niin, että kaikilla pitää olla mahdollisuus hyvien kaverisuhteiden muodostumiseen. Kun lapset tuntevat olonsa ryhmässä turvallisiksi ja hyväksytyiksi, ei huomiosta tarvitse kilpailla ja tarve kiusaamiseen vähenee.

Jos kasvattajat havaitsevat kiusaamista, tilanteeseen puuttuu lähin aikuinen, joka on nähnyt tilanteen ja hän alkaa selvittää tilannetta kaikkien osallisten kanssa. Kasvattajat vastaavat ulkoilutilanteissa yhteisvastuullisesti kaikista lapsista, mutta tieto tapahtumista jaetaan osallisten ryhmän kasvattajille sekä pääsääntöisesti myös vanhemmille. Vanhemmat voivat luottaa, että käsittelemme asiat jo päivähoitopäivän aikana kasvattajan ja lapsen kesken ja kerromme heille päivän tapahtumista avoimesti. Kiusaamista ehkäistään ennakkoilmailla mm. leikkiryhmiä jakamalla ja siirtymätilanteita porrastamalla sekä miettimällä lasten kanssa vaihtoehtoisia tapoja kuinka eri tilanteessa voisi toimia. Tunteiden tunnistamista ja käsittelemistä voidaan opetella ryhmän kanssa yhteisesti mm. draaman, sadun ja kuvien keinoin.

5.3 Päivän kulku ja omatoimisuus

Lapsen päivähoitopäivää rytmittävät päivittäiset ruokailu-, lepo-, ulkoilu-, leikki- ja toimintahetket, joista muodostuu säännöllinen, ennakoitavissa oleva mutta tarpeen mukaan joustava päivän runko. Päiväkodin aidattu piha-alue sekä retket aidan ulkopuoliseen ympäristöön tarjoavat päivittäisen mahdollisuuden riittävään liikkumiseen ja ulkoiluun. Lapsella on luonnollinen tarve liikkumiseen ja päivittäinen liikunta on lapsen hyvinvoinnin ja terveen kasvun perusta. Liikkumisella ja liikunnalla on vahva yhteys oppimiseen kehityksen eri osa-alueilla.

Päiväkotiemme oppimisympäristö on rakennettu herättämään eri-ikäisten lasten uteliaisuutta ja aktiivisuutta. Ryhmien leikkivälineet ja toimintatavat suunnitellaan ryhmän omista lähtökohdista, jotta lapsen kasvua ja kehitystä tukeva toimintaympäristö mahdollistaa ikätasaisen omatoimisen ja ohjatun tutkimisen ja kokeilemi-

sen. Lapsia kannustetaan omatoimisuuteen taitojensa mukaan ja soveltuvat välineet pidetään lasten ulottuvilla ja tarpeen mukaan saatavilla. Aikuiset tarjoavat lapsille läsnäoloaan, ohjausta, tukea ja uusia ideoita mahdollistaen yksilöllisen kasvun, kehityksen ja oppimisen. Päivittäin varataan aikaa ja tilaa lasten vapaalle leikille. Arjen keskellä toimiessaan itsenäisesti ja aikuisen ohjauksessa lapset oppivat samalla elämässä tarpeellisia taitoja. Kädentaitojen, musiikin, kulttuurin, leikin, keskusteluiden, retkien, tutkimisen ja kokeilemisen kautta eli itse tekemällä ja toisten mallista lapset harjoittelevat yhä itsenäisemmin ymmärtämään ympäröivää maailmaa ja sen käsitteistöä, toteuttamaan itseään ja toimimaan omatoimisesti arjessa.

Lapsiryhmillä on käytössään tilat ruokailuun, lepoon, leikkiin sekä wc- ja pukeutumistilat. Lisäksi ryhmien yhteisessä käytössä on pienryhmätoimintaan soveltuvia jakotiloja sekä liikuntasali. Päivähoidon arkea suunnitellaan ryhmän tavoitteista yksilöt ja ryhmän kokoonpano huomioiden unohtamatta toimintayksikön yhteisesti sovittuja teemoja ja toimintatapoja.

5.4 Lasten leikki

Leikin avulla lapsi oppii ymmärtämään kokemuksiaan ja ympäristöään. Leikki harjaannuttaa vuorovaikutustaitoja, emotionaalista kasvua, motorisia taitoja, ongelmanratkaisutaitoja sekä laajemmin ajattelutaitoja. Lapsilla on luontainen tarve leikkiin, joten kasvattajien tehtävä on tarjota lapsille riittävästi aikaa, tilaa ja välineitä sekä virikkeitä ja ideoita lapsen oman mielikuvituksen tueksi. Vapaan leikin ohella kasvattajat myös suunnittelevat ohjattua leikkitoimintaa välittäen leikkiperinteitä

Aikuiset kunnioittavat lasten omaa leikkiä mahdollistaen lapsille heidän oman mielikuvituksen herättämien leikki-ideoiden toteuttamisen. Kasvattajat osallistuvat leikin rakentamiseen mm. tiloja, välineitä ja ohjausta sopivasti tarjoten. Lapset oppivat toteuttamaan itseään ja ajatuksiaan leikkejä suunnittelella ja toteuttamalla. Leikkien rakentamisessa kannustetaan pitkäjänteisyyteen säästämällä leikkejä seuraavaa kertaa varten ja laajentamalla yhdessä leikkiteemoja. Aikuisen aito vuorovaikutus auttaa lasta leikin rakentamisessa ja leikin etenemisessä.

Leikki on kaaosta ja järjestystä, leikki on iloa, riemua ja harrasta keskittymistä. Toisaalta lapsi oppii leikkiessä sietämään pettymyksiä, selvittämään ristiriitoja, tekemään valintoja ja ottamaan muita huomioon. Varaamme lasten omaehtoiselle leikille riittävästi aikaa päivä- ja viikkosuunnittelussa. Suunnittelemme ja rakennamme leikkiympäristöä siten, että se vastaa lasten ikää, kiinnostuksen kohteita, tarpeita ja leikkitaitoja.

5.5 Oppimistoimintojen organisointi

Pienryhmätoiminnassa aikuinen on aktiivisesti läsnä johdatellen, havainnoiden ja ohjaten lapsia tavoitteiden, oman oivalluksen ja oppimisen suuntaan. Aikuisella on mahdollisuus jakaa huomiotaan pienryhmässä lasten taitojen kehittämiseen, ajattelun ja itsetuntemuksen tukemiseen sekä leikki- ja työskentelyrauhan varmistamiseen paremmin kuin koko ryhmän ollessa kerralla paikalla. Ohjattujen oppimistilanteiden ohella pienryhmätoiminnalla varmistetaan lapselle huomio ja tila arjen muissakin toiminna, kuten pukemisessa ja ulkoilussa esimerkiksi porrastamalla ulkoilutilanteita.

Pienryhmien toiminnan muoto ja ryhmien kokoonpano tukevat tavoitteiden saavuttamista. Toiminnan toteutuksessa voidaan hyödyntää myös kasvattajien erityisosaamistaitoja. Mm. pelaaminen, askartelu, sadutus ja jumppa toteutuvat parhaiten pienryhmissä. Pienemmissä leikkiryhmissä aratkin lapset saavat tukea sosiaalisten taitojen kehittymiselle ja rohkaistuvat helpommin osallistumaan. Pienryhmätoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan lasten vahvuuksia ja haasteita. Uusiin asioihin tutustuminen ja uusien taitojen harjoittelu sujuu pienryhmässä paremmin kuin suuressa joukossa. Myös päiväkodin tilat tulevat hyödynnettyä tehokkaammin pienryhmien käyttäessä vuorollaan jakotiloiksi suunniteltuja pienempiä huoneita, salia ja ryhmähuoneen tiloja.

5.6 Moninaisuus varhaiskasvatuksessa

5.6.1 Kasvun ja oppimisen tuki

Kasvun ja oppimisen tuella tarkoitetaan kokonaisvaltaista lapsen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kehityksen edistämistä ja tukemista sekä oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisemistä. Jokaiselle lapselle tarjotaan lapsen vahvuudet ja kehityshaasteet huomioivaa tukea varhaiskasvatuksen arjessa, jotta lapsen yksilöllinen kasvu ja kehitys tulevat parhaalla mahdollisella tavalla huomioituksi lapsen omista lähtökohdista.

Lapsen vahvuuksista ja tuentarpeista keskustellaan säännöllisesti yhdessä vanhempien kanssa ja keskustelut kirjataan vuosittain lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan tai esiopetuksen oppimissuunnitelmaan. Tarvittaessa tuentarpeita arvioidessa ja määritellessä keskusteluun kutsutaan mukaan konsultoiva erityislastentarhanopettaja tai muita yhteistyötahoja esim. puheterapeutti. Asioista keskustellaan aina ensin huoltajien kanssa ja yhteistyötahoihin ollaan yhteydessä vanhempien suostumuksella. Tukea suunniteltaessa on olennaista tunnistaa ja määritellä lapsen yksilölliset toimintatavat eri tilanteissa sekä niihin liittyvät tuen ja ohjauksen tarpeet. Tuen suunnittelun pohjana ovat lapsen vahvuudet, kiinnostuksen kohteet ja oppimiseen motivoivat asiat.

Kasvun ja oppimisen tuki jakautuu kolmiportaisesti yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Tuen muotoja ovat mm. havainnointi, toiminnan eriyttäminen, oppimisympäristön muokkaaminen, vuorovaikutuksen lisääminen esim. kuvien avulla, pienryhmätoiminta, päivä- ja viikkostruktuurin muokkaaminen, moniammatillinen yhteistyö, tarvittava lääkitys tai apuvälineistö, avustajaresurssin kohdentaminen tai muu rakenteellinen tai oppilashuollollinen lapsen kehitystavoitteita edistävä tuen muoto.

Yleinen tuki on päivittäistä, ennaltaehkäisevää ohjausta, jota jokaisella lapsella on oikeus saada. Tuki voi olla lyhytaikaista tai jatkuvaa tilanteen mukaan. Yleinen tuki kirjataan kasvatuskeskusteluiden pohjalta yhteistyössä vanhempien kanssa.

Tehostettua tukea järjestetään lapselle, joka tarvitsee kasvussaan ja oppimisessaan päivittäistä tukea ja samanaikaisesti useita pedagogisia tukimuotoja. Tuen tarve ja järjestäminen kirjataan tehostetun tuen suunnitelmaan yhteistyössä huoltajien kanssa.

Erityistä tukea annetaan niille lapsille, joiden varhaiskasvatusta ei heidän kasvun, kehityksen ja oppimisen vaikeuksien vuoksi voida järjestää muuten. Pääsääntöisesti nämä lapset ovat pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia.

5.6.2 Monikulttuurisuuden kohtaaminen sekä uskonto- ja katsomuskasvatus

USKONTO JA EETTINEN KASVATUS

Päiväkodin eettinen kasvatus toteutuu pääosin arjen tilanteissa niin pienempien kuin isompien lasten ryhmissä. Leikkien ja sadun maailman kautta lapset oppivat oikean ja väärän, hyvän ja pahan eroja ja kasvattajan ohjauksessa lapset sisäistävät eettisiä periaatteita toisten kanssa toimiessaan. Lapsia ohjataan huolehtimaan kavereista ja auttamaan toisiaan. Päiväkodissamme kiusaamista ehkäistään ohjaamalla lapsia kaikissa tilanteissa erilaisuuden kunnioittamiseen ja toisten huomioimiseen. Lapsen ikätason mukaisesti tuemme lapsia pohtimaan oman toimintansa seurauksia ja harjoittelemaan toisen asemaan asettumista. Keskustelemme asioista ja välitämme malleja hyvistä käytöstavoista.

Päiväkodin uskontokasvatuksen tavoitteena on tutustua uskonnon perinteisiin ja tapoihin. Toiminnassa huomioimme kirkkovuoden juhlapäivät ja niihin liittyviä perinteitä. Seurakunnan työntekijät pitävät päiväkodilla uskontokasvatushetkiä ja mahdollisuuksien mukaan osallistumme joulu- ja pääsiäiskirkkoihin tai muihin seurakunnan järjestämiin tapahtumiin. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa keskustelemme perheen vakaumuksesta ja sovimme yhteisistä pelisäännöistä. Suunnitelmaan kirjataan, miten uskontokasvatusta kunkin lapsen kohdalla toteutetaan. Lähtökohtana on perheen vakaumuksen ja eettisten arvojen huomioiminen ja kunnioittaminen.

MONIKULTTUURISUUS

Monikulttuurisen kasvatuksen lähtökohtana on lapsen identiteetin kehityksen tukeminen. Pyrimme kasvatuksella edistämään lapsen ja perheen kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä lisäämään kaikkien lasten tuntemusta ympäröivästä kulttuurista. Kunnioitamme erilaisuutta ja erilaisten kulttuurien omia tapoja samalla suomalaista kulttuuriperinnettä välittäen. Vanhempia kannustetaan ylläpitämään lapsen omaa äidinkieltä ja kulttuuria. Päiväkodin tehtävänä on antaa lapselle järjestelmällistä suomen kielen ohjausta esimerkiksi järjestämällä S2-kielen tuokioita vahvistamaan kielen omaksumista.

Käytössämme olevat kuvakortit useista arjen tilanteista, aikuisen selkeä puhe sekä oman ja lasten tekemisen sanoittaminen hyödyttävät kaikkien lasten suomen kielen oppimista äidinkielestä riippumatta. Eri kulttuuri-taustaiset perheet rikastuttavat päiväkodin arkea ja tuovat lapsille tutuksi suvaitsevaisuutta yhä kansainvälis-tyvämmässä arjessa.

5.7 Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys

Päiväkotiemme ympäristökasvatuksen tavoitteena on kehittää lapselle myönteistä luonto- ja ympäristösuhdetta niin, että lapset oppivat kunnioittamaan ja vaalimaan luontoa ja ympäristöä. Päivittäinen ulkoilu sekä retket lähipuistoihin ja metsään antavat mahdollisuuden liikkua luonnossa ja tutustua luontoon kaikilla aisteilla. Vuodenaikojen vaihtelu ohjaa osaltaan toiminnan suunnittelua, jolloin esimerkiksi laulujen, kädentöiden ja leikkien kautta luonto on itsestään selvänä osana lapsen päiväkotiarkea. Luonnossa liikkuminen on oiva tapa motivoida lapsen toimintaa, mielikuvitusta ja leikkejä.

Yksikössämme kestävä kehitys on osana jokapäiväistä arkea. Lajittelemme jätteet sekä suosimme kierrätystä mm. askartelumateriaaleissa. Myös lelut ja kirjat kiertävät ryhmien välillä. Tavoitteenamme on kasvattaa ja tukea lapsia pienestä pitäen kestäväan elämäntapaan, jossa pidetään huolta omista ja yhteisistä tavaroista sekä luonnosta ja ympäristöstä. Kannustamme lapsia osallistumaan ja ideoimaan yhteistä toimintaa sekä jaamme perinteitä mm. laulujen, leikkien ja yhteisten tapahtumien kautta. Tuemme suvaitsevaisuutta ja toisten huomioonottamista, jossa aikuinen toimii lapsille esimerkkinä. Kestävä kehityksemme on pitkälti arvokasvatusta, jonka tavoitteena on omaksua vähitellen ympäristöstä välittävä elämäntapa.

5.8 Varhaiskasvatuksen toimintamuodot

5.8.1 Esiopetuksen järjestäminen

Esiopetusta järjestetään sekä Ylästön että Isonmännyn päiväkodeissa esiopetusikäisten lasten lukumäärän mukaan yhdessä tai useammassa ryhmässä. Esiopetusta voidaan toteuttaa 6-vuotiaiden vertaisryhmässä tai sekaryhmässä nuorempien kanssa päiväkotien kokonaislapsitilanteen mukaan. Esiopetusryhmän toteutukseksi esiopetusikäisten vähimmäismäärä on tällä hetkellä pääsääntöisesti seitsemän lasta. Esiopetusaikamme päätetään lukuvuosittain ja esiopetusta järjestetään neljä tuntia päivässä esiopetuksen loma- ja työaikojen mukaan.

Esiopetusvuoden tarkoituksena on tukea ja vahvistaa lapsen persoonallisuuden tasapainoista ja kokonaisvaltaista kehitystä. Esiopetuksen suunnittelu ja toteutus pohjautuu ryhmän ja sen esikoululaisten omiin tavoitteisiin, jotka kirjataan syksyllä esikoululaisen oppimissuunnitelmaan. Lapset arvioivat omaa oppimistaan itsearviointin avulla syksyllä ja keväällä. Esikoululainen osallistuu keväällä esikouluvuoden arvioimiseen oman itsearviointinsa esittelyn avulla. Esiopetuksen kasvattajat arvioivat lapsen oppimista jatkuvasti arjessa havainnoiden.

Myös Vantaan painopistetyöskentely ohjaa esiopetuksen suunnittelua ja toteutusta. Esiopetusvuoden päämääränä on tukea lapsen oppimaan oppimisen taitoja kuten toisten huomioonottamista, vuoron odottamista, omatoimisuutta, omista tavaroistaan huolehtimista, ristiriitatilanteista selviytymistä ja keskittymistä omatoimiseen työskentelyyn. Herättelemme lapsia pohtimaan asioita itse ja etsimään vastauksia yhdessä tutkien, kokeillen ja pohtien asioiden syitä ja seurauksia. Esiopetuksessa käytämme monipuolisia ja leikinomaisia toimintatapoja. Myönteiset oppimiskokemukset vahvistavat lapsen itsetuntoa ja vertaisryhmässä lapsen sosiaaliset taidot vahvistuvat. Luomme lapselle turvallisen ja kannustavan ilmapiirin, jossa saa yrittää, onnistua ja oppia. Tärkeintä on oppimisen ilon löytäminen ja säilyttäminen sekä myönteinen suhtautuminen eteen tuleviin oppimishaasteisiin.

Esiopetusvuoden aikana harjoitellaan monipuolisesti esiopetuksen sisältöalueiden asioita eheytettyinä kokonaisuuksina lasten saadessa tutustua erilaisiin käsitteisiin, arkipäivän matematiikan ja luonnonilmiöihin, luku- ja kirjoitustaidon valmiuksiin sekä itseilmaisuun musiikin, liikunnan ja taiteen avulla. Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus muodostavat lapselle merkityksellisen ja hänen yksilöllistä kehitystään tukevan eheän kokonaisuuden.

5.8.2 Esiopetuksen sisältöalueet

Esiopetuksen sisältöalueet kieli ja vuorovaikutus, matematiikka, ympäristö- ja luonnontieto, etiikka ja katsomus, taide ja kulttuuri, terveys ja liikunta ohjaavat esiopettajan työtä. Sisältöalueet eheytetään lapsen aikaisempiin oppimiskokemuksiin ja tietoon perustuvaksi kokonaisuudeksi ja keskeisimpänä oppimismenetelmänä pidämme leikkiä. Oppiminen ja opettaminen perustuvat lasten tarpeisiin ja heidän esiopetuksen opetussuunnitelmassaan kirjattuihin tavoitteisiin. Leikissä - kuten kaikessa opetuksessa ja oppimisessä - kieli ja vuorovaikutus, puhe, kuuleminen ja kuulluksi tuleminen korostuvat.

Kieli ja vuorovaikutus

Esiopetuksen keskeinen tavoite on kielen rikastuttaminen. Esiopetuksessa tuemme lapsen ajattelutaitojen kehitystä ja vuorovaikutustaitoja. Kieli on tärkeä oppimisen väline. Tavoitteenamme on, että esikoululainen kuulee niin puhuttua kuin näkee kirjoitettua kieltä. Esiopetuksen tavoitteena on myös luoda pohja luku- ja kirjoitustaidolle sekä herättää lapsen oma mielenkiinto kieleen. Vahvistamme lapsen kieltä ja kielellistä tietoisuutta leikkien, lorujen, riimien ja kielen rakenteiden tutkimisen avulla. Tutkimisen kohteina ovat esimerkiksi sanat, äänteet ja kirjaimet. Hyödynnämme myös vapaita hetkiä kirjojen selailuun ja lukemiseen niin yksin, ryhmässä kuin aikuisen kanssa.

Päiväkotien esiopetusryhmiin on saatu tietokoneet, joita käytetään lasten kanssa opetusohjelmien katsomiseen, tiedonhakuun, oppimispeleihin ja kuvakansioiden katseluun. Kummassakin talossa on tieto- ja viestintätekniikkaan perehtynyt lastentarhanopettaja jakamassa osaamista lapsille ja muille aikuisille.

Etiikka ja katsomus

Ylästön toimintayksikössä eettinen ja katsomuksellinen kasvatus sisältyy esiopetusryhmien arjen toimintaan kaikille yhteisesti. Esiopetuksessa annettavassa katsomuskasvatuksessa tavoitteenamme on, että lapsi saa mahdollisuuden tutustua omaan ja muiden lapsiryhmässä edustettuina olevien uskontojen ja vakaumusten tapoihin. Tutustumme suomalaiseen kulttuuriin erilaisten tapahtumien ja juhlien yhteydessä. Valmistelemme yhdessä pääsiäistä ja joulua perinteiden mukaisesti. Pidämme tärkeänä, että lapsi tulee kuulluksi omista katsomuksellisissa pohdinnoissaan.

Eettisessä kasvatuksessa tavoitteenamme on tukea lapsen itsetunnon kehitystä ja vahvistaa hänen sosiaalisia taitojaan, toisten huomioon ottamista, suvaitsevaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Kohtaamme erilaisia tunteita ja harjoittemme niiden käsittelemistä. Pelkäämme ja uskallamme. Arjen tilanteet antavat meille hyviä tilaisuuksia keskustella ja käsitellä erilaisia asioita. Tarinoiden, satujen, draaman ja roolileikkien avulla voimme syventää eettistä pohdintaa yhdessä ryhmän kanssa.

Ympäristö- ja luonnontieto

Havainnoimme ja tutkimme lähiympäristöä ja siinä vuodenaikojen mukaan tapahtuvia muutoksia. Tutustumme luonnonvaraiseen ja rakennettuun ympäristöön ja mietimme, miten omalla toiminnallamme voimme vaikuttaa ympäristöömme. Ajan hahmottaminen on tärkeä osa arkeamme, kun yhdessä ryhmän kanssa käymme läpi vuodenaikoja, viikonpäiviä ja aikaan liittyviä käsitteitä: tänään, eilen, huomenna.

Ympäristö- ja luonnontiedon tavoitteenamme on, että lapsi tulee tietoiseksi omasta lähiympäristöstään ja oppii arvostamaan sitä. Yhdessä ryhmän kanssa toimiessa lapsi on aktiivinen tutkija ja toimija, joka aikuisen esimerkin sekä ohjauksen kautta oppii ja vahvistaa käsitystään omasta itsestään suhteessa muihin ja ympä-

ristöön. Haluamme luoda lapsille myönteisen ympäristösuhteen, jotta lapsi kokee elinympäristönsä turvallisesti ja kiinnostavaksi tutkimus- ja leikkipaikaksi. Ylästön monipuolinen, luontorikas ympäristö tarjoaa meille hyvät mahdollisuudet puisto- ja metsäretkille. Havaintojen ja tutkimusten tuloksia työstämme esimerkiksi taiteilemalla ja keskustelemalla. Kestävää kehitystä tuemme kierrättämällä ja askarteluissa käytämme paljon luonnonmateriaaleja.

5.8.2 6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen

6-vuotiaille maahanmuuttajille järjestetään tarvittaessa valmistavaa opetusta, mikäli lapsen suomen kielen taidot tai muut taidot eivät ole riittäviä esiopetukseen ryhmään osallistumiseen. Valmistavaan opetukseen osallistumisesta sovitaan yhteistyössä lapsen huoltajien ja päivähoidon kanssa.

6 Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi

Toimintayksikkömme kaksi päiväkotia ja yhteensä 11 tiimiä työskentelevät yhteisessä vastuussa päiväkodin lapsista, valmiina auttamaan arjessa toinen toisiaan. Palautteelle avoin ja toisia kunnioittava ilmapiiri luo edellytykset työyhteisölle, joka toimii ammatillisesti ja lapsen edun mukaisesti kaikissa tilanteissa. Yksikön hyvästä, avoimesta ja arvostavasta vuorovaikutuksesta syntyvä yhteisöllinen työtapo ennaltaehkäisee epäasiallista kohtelua. asiat otetaan avoimesti puheeksi asianosaisten kanssa ja työyhteisön kanssa yhteisesti keskustellaan säännöllisesti yksikön toimintatavoista ja periaatteista.

Yksikön varhaiskasvatussuunnitelma ohjaa työtämme ja tämän pohjalta laaditaan vuosittain yksikön työsuunnitelma kuluvalle toimintakaudelle sekä ryhmien omat toimintasuunnitelmat. Toimintaa suunnitellaan ja arvioidaan viikoittain oman tiimin palaverissa sekä henkilökunnan yhteisissä palavereissa. Viikoittaisille kokouksille sovitaan säännöllinen ajankohta toimintakauden alussa. Talojen välinen Ahomänty-ryhmä kokoontuu noin kerran kuukaudessa, ja toimintakauden aikana pidetään toimintayksikön kehittämis- ja arviointipäivä sekä lisäksi 1-2 iltasuunnittelua tarpeen mukaan. Kokousjärjestelyistä sovitaan tarkemmin toimintakauden alussa ja tarvittaessa koolle kutsutaan esimerkiksi juhlaa ja muita teemoja varten erillisiä kokouksia. Ryhmien suunnittelun ja arvioinnin pohjana ovat tiimisopimukset, joihin ryhmät kirjaavat sopimansa käytännöt yhteisten keskusteluiden pohjalta. Yksikön johtajuussopimukseen on kirjattu esimiehen, varajohtajan, vastuuhenkilöiden, tiimien ja työntekijöiden vastuulla olevat tehtävät.

Arviointi on jatkuvaa keskustelun herättämistä asioista, joita pitäisi nostaa yhteiseen keskusteluun talon kokouksiin. Jokaisen työntekijän vastuu on ottaa puheeksi asioita ja käydä avointa keskustelua työyhteisön kehittämiseksi. Työmme ja toimintamme työyhteisössä pohjaa arvoihin ja yhteisiin sopimuksiin, joihin myös arviointi kohdistuu. Vuosittain työntekijät käyvät tulos- ja kehityskeskustelun päiväkodin johtajan kanssa.

7 Kumppanuudet, yhteistyöverkostot ja julkisuustyö

7.1 Yhteistyötahot ja kumppanuudet

Huoltajat ovat tärkeimpiä kumppaneitamme. Työtämme ja yhteistä kasvatustuuta päivähoidon ja perheiden kanssa on vahvistamassa tarpeen mukaan useita eri tahoja. Yhteistyötahojen mukana olosta lapsen asioissa sovitaan aina yhdessä perheiden kanssa ja kaiken yhteistyön päämääränä on lapsen hyvän kasvun ja kehityksen tukeminen. Tärkeimpiä yhteistyötahojamme ovat konsultoiva erityislastentarhanopettaja (=KELTO), neuvola sekä erilaiset terapeutit mm. puhe- ja toimintaterapeutit. KELTO osallistuu perheiden ja päiväkodin kasvattajien kanssa yhteistyössä lasten tuen tarpeiden kartoittamiseen sekä tuen seurantaan ja arvioimiseen.

Neuvolan ja päivähoidon yhteistyö painottuu lasten 4-v. tarkastuksiin, mutta päivähoidon kasvattajat voivat ottaa yhteyttä neuvolaan aina vanhempien suostumuksella, jos lapsen asioissa herää huolta. Kirjaamme yhteenvedon lapsen varhaiskasvatustilanteista 4-v tarkastukseen vietäväksi, ja neuvola täydentää tarkastuksessa tietoja päivähoitoon vietäväksi. Päivähoidosta voidaan tarvittaessa ohjata perheitä olemaan yhteydessä neuvolan perhetyöntekijään tai perheneuvolaan.

Mikäli jollain lapsen kehityksen osa-alueella tarvitaan enemmän tukea, lapsi ohjataan päivähoidon tai neuvolan toimesta esimerkiksi puheterapiaan, toimintaterapiaan, fysioterapiaan tai psykologille. Tahojen kanssa tehdään yhteistyötä, jotta myös päivähoito voi yhdessä perheiden kanssa tukea lasta parhaalla mahdollisella tavalla. Lastensuojeluun ollaan yhteydessä, mikäli herää huoli lapsen hyvinvoinnista esim. turvattomuudesta.

Muita yhteistyötahojamme ovat mm. Ylästön alueen muut päiväkodit sekä muut Kivistö-Aviapolis alueen päiväkodit, Ylästön koulu, Tikkurilan seurakunta, Ylästön päiväkodin vanhempaintoimikunta sekä Vantaan kirjastoauto.

7.2 Hyvinvointityö ja oppilashuolto

Hyvinvointityöllä tarkoitetaan lasten kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä lasten osallisuutta ja turvallista aikuisen läsnäoloa korostaen. Kasvatuskumppanuus huoltajien kanssa on tärkeä osa hyvinvointityötä. Varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisevä toiminta ohjaavat työtä luottamuksellisesti yhdessä perheiden kanssa.

Oppilashuollon tavoite on tukea lapsen joustavaa siirtymistä esiopetuksesta perusopetukseen lapsen yksilölliset oppimisedellytykset huomioiden. Oppilashuoltoryhmään kokoonpano ja kokoontumisajat päätetään vuositain, mutta pääsääntöisesti ryhmän muodostavat päiväkodin johtaja, esiopetusryhmän kasvattajat sekä konsultoiva erityislastentarhanopettaja. Neuvolan terveydenhoitaja voi osallistua syksyn oppilashuollon tapaamiseen, jossa kartoitetaan tehty havainnot esikoululaisista ja pohditaan mahdollisia tuen tarpeita hyvää koulunaloitusta ajatellen. Keväällä oppilashuoltoryhmä kokoontuu yhdessä koulun oppilashuoltoryhmän kanssa jakamaan koulun suuntaan esiopetusvuoden havaintoja oppilaiden oppimiseen liittyen.

Alueen päiväkotien ja Ylästön koulun yhteinen esi- ja alkuopetuksen suunnitelma on laadittu varmistamaan lapsen hyvinvointi hänen siirtyessään varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.

Esiopetuksen ja koulun yhteistyö pohjautuu laadittuun suunnitelmaan ja se pitää sisällään mm. tiedonsiirron esikoululaisista päiväkodista koulun puolelle sekä lasten mahdollisuuden päästä tutustumaan kouluun jo esikouluvuoden aikana. Esiopetuksen lastentarhanopettaja osallistuu syksyllä tehostetun tuen ja erityisen tuen koulutulokkaiden siirtymäneuvotteluihin, jotta oppilaan koulunaloitus sujuisi luontevasti lapsen hyväksi tehdyn tiedon siirtyessä päiväkodista kouluun.

Ammatillisen kasvun pohjalta luokanopettajat jakavat tietoa oppilaiden koulun aloituksen sujumisesta. Koulun ja esiopetuksen väki arvioivat yhdessä edellistä toimintakautta sopien samalla meneillään olevan toimintavuoden yhteistyöstä koulun ja päiväkotien välillä. Keväällä koulun puolelle siirretään tarvittava tietoa luokkien muodostamista varten sekä oppilaan oppimisen kannalta tarpeellinen tieto Esko-tiedonsiirtolomakkeella. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön lisäksi perheille järjestetään keväällä kouluun tutustumispäivä, josta huoltajat saavat kotiin tarkemmat tiedot.

7.3 Tiedottaminen

Toimintayksikkömme päiväkodit ovat avoimia asiakasperheille, varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen hakeville sekä muille kuntalaisten yhteydenotoille. Esittäydymme Vantaa internetsivuilla, jossa on nähtävillä myös uudistettu Varhaiskasvatussuunnitelmamme. Kaikki yhteydenotot puhelimitse ja sähköpostitse ovat tervetulleita sekä tervetuloa myös käymään!

Tiedotamme ryhmien toiminnasta ja muista toimintayksikön arjen asioista ryhmien ilmoitustauluilla. Vältämme kotiin jaettavia paperiposteja kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti, joten retkistä, juhlista ja muusta ajankohtaisesta saa varmimmin tiedon seuraamalla säännöllisesti ilmoitustauluja. Päivittäisissä lapsen tuonti- ja hakutilanteissa kerromme suullisesti tärkeistä asioista sekä hakiessa keskustelemme lapsen päivästä. Perheiden puolelta toivomme, että huoltajat jakavat kanssamme tietoja lapselle tärkeistä asioista ja tapahtumista sekä ottavat puheeksi mieltä askarruttavia asioita hakiessa, sähköpostilla tai puhelimitse soittaen tai tekstiviestillä. Nopeaa reagointia vaativat asiat kannattaa hoitaa soittaen. Päivittäisten keskustelujen lisäksi tärkein tiedonkulku tapahtuu ennalta sovituissa keskusteluissa, joiden sisältö kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan (vasu) tai lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaan (leops).

Yleistä tietoa päivähoidosta, esiopetuksesta ja mm. päiväkotien ruokalistaista löytyy Vantaan kaupungin internet-sivuilta http://www.vantaa.fi/fi/opetus_ja_kasvatus/paivahoito.

Päiväkotiemme yhteystiedot sekä ajantasainen varhaiskasvatussuunnitelma löytyvät sähköisessä muodossa www.vantaa.fi -> opetus ja kasvatus -> päivähoito -> päiväkodit -> Kivistö-Aviapoliksen alue -> Ylästön toimintayksikkö.

Vantaa

Sivistystoimi
Ylästön varhaiskasvatuksen toimintayksikkö
Isonmännäntie 16 01690 VANTAA
Ahokuja 2 01690 VANTAA